

**SZCZEGÓŁOWY OPIS PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH**

**I. SKLEPIENIA SIECIOWE I KRYSTAŁOWE, ŚCIANY TYNKOWANE – KONTYNUACJA PRAC**

**Rodzaj materiału: tynk z pobiałami**

**Założenia konserwatorskie: konserwacja zachowawcza**

**Program prac:**

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej.
2. Szczegółowa analiza wypraw pod kątem identyfikacji materiałów oryginalnych i wtórnych oraz oceny stanu zachowania.
3. Oczyszczenie i odpylenie całej powierzchni.
4. Usunięcie wtórnych, nieodpowiednich technologicznie uzupełnień oraz ewentualnie nieodwracalnie zniszczonych materiałów historycznych.
5. Wzmocnienie strukturalne materiałów historycznych preparatem hydrofilnym.
6. Usunięcie zaplamień i przebarwień strukturalnych z zapraw metodą okładów z wody destylowanej.
7. Stabilizacja i podklejenie spękanych i odspojonych fragmentów.
8. Uzupełnienie ubytków wyprawy zaprawą mineralną na bazie wapna hydraulicznego o składzie dobranym do zaprawy oryginalnej.
9. Zagruntowanie powierzchni uzupełnień pobiałą wapienną w celu uzyskania odpowiedniej faktury.
10. Uzupełnienie spękań powierzchniowych i rys pobiałą wapienną wraz z opracowaniem faktury uzupełnień.
11. Zagruntowanie powierzchni gruntem mineralnym np. krzemianowym.
12. Opracowanie powierzchni wypraw farbą mineralną w kolorze zgodnym z dotychczas stosowanym.
13. Scalenie kolorystyczne powierzchni.

**II. KONSOLE Z TŁEM (wraz z fragmentem ściany wokół)**

**Rodzaj materiału: ceramika szklwiona, tynk z pobiałami i polichromią**

**Założenia konserwatorskie: odsłonięcie oryginalnej, pierwotnej warstwy z pod przemalowań, uzupełnienie ubytków, oczyszczenie i uzupełnienie szkliwa; usunięcie przemalowań z pola wokół konsoli, odsłonięcie i konserwacja wraz z uzupełnieniem opracowania malarskiego na tynku wokół konsoli**

**Program prac:**

1. Dokumentacja fotograficzna stanu zachowania.
2. Wykonanie odkrywek w celu identyfikacji i dokumentacji stratygrafii nawarstwień.

3. Ostrożne usunięcie pobiał z powierzchni konsol i pola tła wokół.
4. Oczyszczenie powierzchni ceramiki z nawarstwień i doczyszczanie szkliwa.
5. Wzmocnienie strukturalne hydrofilnym spoiwem osłabionych partii ceramiki.
6. Uzupełnienie ubytków ceramiki zaprawą mineralną na bazie spoiw szybkowiążących.
7. Scalenie kolorystyczne powierzchni ceramiki – wykonanie imitacji warstwy szkliwa na ubytkach w obrębie konsol przy pomocy światłotrwałych lakierów akrylowych barwionych w masie.
8. Odsłonięcie pierwotnej powierzchni tynków wraz z opracowaniem malarskim.
9. Doczyszczanie powierzchni tynków.
10. Stabilizacja i podklejenie spękanych i odspojonych fragmentów wyprawy.
11. Wzmocnienie strukturalne osłabionych fragmentów wypraw przy pomocy preparatów na bazie estrów kwasu krzemowego.
12. Uzupełnienie ubytków zaprawy zaprawą wapienną.
13. Opracowanie powierzchni zaprawy pobiałą wapienną w celu uzyskania odpowiedniej faktury.
14. Uzupełnienie ubytków lub scalenie kolorystyczne opracowania malarskiego/ornamentalnego odsłoniętego na powierzchni tynków.
15. Scalenie kolorystyczne partii tła wokół konsol farbą mineralną.

### **III. FILARY CEGLANE, SPŁYWY SKLEPIENNE, USKOKOWE OBRAMIENTA ARKAD**

**Rodzaj materiału:** cegła na zaprawie wapiennej, z późniejszymi uzupełnieniami i warstwą opracowania kolorystycznego na powierzchni

**Założenia konserwatorskie:** zakłada się pozostawienie istniejącego opracowania powierzchni i jego konserwację wraz z korektą uzupełnień i przeprowadzonych napraw.

**Program prac:**

1. Dokumentacja fotograficzna stanu zachowania.
2. Oczyszczenie powierzchni na sucho, przy pomocy gąbek Wishab, gumkowania lub past oczyszczających.
3. Usunięcie zabrudzeń wynikających z eksploatacji oraz przebarwień w dolnych partiach filarów, przy pomocy okładów z rozpuszczalników i pary wodnej.
4. Usunięcie uzupełnień i nawarstwień nie spełniających wymogów konserwatorskich,
5. Uzupełnienie ubytków wątku ceglanego – uzupełnienie dużych, mechanicznych ubytków cegieł i zapraw w spoinach z zastosowaniem odpowiednich zapraw mineralnych barwionych w masie, zgodnie z zasadami konserwacji.
6. Stabilizacja i konsolidacja warstwy malarskiej.
7. Uzupełnienie ubytków i scalenie kolorystyczne warstwy malarskiej

#### **IV. FRYZY NA FILARACH I POLICHROMOWANE PODŁUCZA ARKAD**

**Rodzaj materiału:** tynk z polichromią

**Założenia konserwatorskie:** Są to dekoracje wykonane w okresie powojennym. Ze względu na historię obiektu należy je pozostawić i poddać konserwacji i restauracji.

**Program prac:**

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu zachowania.
2. Wykonanie na każdym filarze i podłuczcu odkrywek w miejscach wytypowanych na podstawie oględzin w celu identyfikacji pierwotnych (średniowiecznych) lub późniejszych, historycznych tynków wraz z opracowaniem kolorystycznym.
3. Weryfikacja stanu zachowania, identyfikacja odspojień, miejsc zdeintegrowanych, ubytków, uzupełnień.
4. Oczyszczenie powierzchni zachowanego opracowania malarskiego z nawarstwień, kurzu i brudu.
5. Stabilizacja odspojień, wypełnienie pustek zachowanego podłoża warstwy malarskiej preparatami mineralnymi.
6. Konsolidacja zachowanej warstwy malarskiej roztworem światłotrwałej żywicy akrylowej o doświadczalnie dobranym stężeniu.
7. Uzupełnienie podłoża, wypełnienie widocznych ubytków wyprawy zaprawą mineralną na bazie wapna.
8. Uzupełnienie ubytków warstwy malarskiej w technice kazeinowej lub żywicznej, w zależności od rodzaju ubytku.
9. Scalenie kolorystyczne tła.

#### **V. POSADZKA KAMIENNA**

**Rodzaj materiału:** Wapień zbity, olandzki

**Założenia konserwatorskie:** zakres prac dotyczy lokalnych napraw zniszczeń powstałych w obrębie historycznej posadzki wykonanej z dwubarwnych płyt. Celem prac jest usunięcie niewłaściwych uzupełnień, zabrudzeń i zniszczeń wynikających z eksploatacji, uzupełnienie ubytków i zabezpieczenie powierzchni.

**Program prac:**

1. Oględziny posadzki i wytypowanie miejsc pokrytych zaprawami, grubymi nawarstwieniami pasty do podłóg i innymi zabrudzeniami.
2. Usunięcie powierzchniowych zanieczyszczeń przy pomocy wybranych doświadczalnie metod: ostrożne usunięcie mechaniczne, bez zarysowania kamienia; doczyszczenie pozostałości przy pomocy past z rozpuszczalnikami,
3. Usunięcie znacznie wykruszonych lub uszkodzonych zapraw ze spoin.
4. Stabilizacja spękań przez iniekcję dyspersji epoksydowej

5. Uzupełnienie ubytków płyt kamiennych zaprawą mineralną na bazie cementu szybkowiążącego, barwioną w masie pod kolor kamienia;
6. Uzupełnienie ubytków zapraw